

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

ΕΛΣΤΑΤ: Τεράστιες οι επιπτώσεις στην οικονομία από το πρώτο τρίμηνο των capital controls

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει, με βάση τα στοιχεία, η ίδια η ΕΛΣΤΑ, μείωση εισοδήματος, πτώση της κατανάλωσης, μικρότερη αποταμίευση, αλλά και εκτίναξη των οφειλών προς το Δημόσιο καταγράφηκε στο τρίμηνο Ιουλίου 2015 – Σεπτεμβρίου 2015, το οποίο ουσιαστικά ήταν η περίοδος προσαρμογή στους κεφαλαιακούς περιορισμούς. Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) στο τρίτο τρίμηνο του 2015 το διαθέσιμο εισόδημα του τομέα των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά μειώθηκε κατά 3,3% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 30,4 δισ. ευρώ, από 31,4 δισ. ευρώ στο τρίμηνο Ιουλίου 2014 – Σεπτεμβρίου 2014.

Η τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά μειώθηκε στο τρίτο τρίμηνο του 2015 κατά 1,9% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, από 31,7 δισ. ευρώ σε 31 δισ. ευρώ.

Αλλά και το ποσοστό αποταμίευσης των νοικοκυριών που ορίζεται ως η ακαθάριστη αποταμίευση προς το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα, ήταν κατά το τρίτο τρίμηνο του 2015 στο -2,1%, σε σύγκριση με -0,7% στο τρίτο τρίμηνο του 2014.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2015 οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου του τομέα των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών μειώθηκαν κατά 8,7% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, από 2,086 δισ. ευρώ σε 1,905 δισ. ευρώ.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως μόνο μέσα στο τρίμηνο Ιουλίου 2015 – Σεπτεμβρίου 2015 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο αυξήθηκαν κατά 3,658 δισ. ευρώ.

Ρέγκλιγκ: Σε πέντε χρόνια η Ελλάδα δεν θα μπορεί να πληρώσει συντάξεις

Στα πλαίσια και των πρόσφατων δηλώσεων του, διπλή προειδοποίηση απεύθυνε ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) Κλάους Ρέγκλιγκ προς την Ελλάδα, σημειώνοντας πως εάν δεν επιλυθεί το ασφαλιστικό σε πέντε χρόνια η χώρα δεν θα μπορεί να πληρώνει συντάξεις, ενώ ταυτόχρονα ξεκαθάρισε πως αν καθυστερήσει η πρώτη αξιολόγηση η Ελλάδα θα έλθει αντιμέτωπη με πρόβλημα ρευστότητας.

Συνέχεια...

Ο Ρέγκλινγκ ερωτήθηκε από την εφημερίδα «Le Figaro» για το εάν η υπάρχει πιθανότητα μιας νέα ελληνικής κρίσης το 2016, ωστόσο απάντησε αρνητικά. «Δεν το πιστεύω. Η ατμόσφαιρα είναι τελείως διαφορετική. Οι πρώτοι έξι μήνες της περασμένης χρονιάς ήταν μια καταστροφή. Ο τότε Έλληνας υπουργός Οικονομικών δεν συνεργαζόταν καθόλου με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Όμως με τον Ευκλείδη Τσακαλώτο, τον υπουργό Οικονομικών από το περασμένο καλοκαίρι, υπάρχει μια σχέση εμπιστοσύνης. Η κατάσταση παραμένει δύσκολη όμως σήμερα, συνεργαζόμαστε με την Ελλάδα και μοιραζόμαστε τους ίδιους στόχους», ανέφερε.

Σε ερώτηση για τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των πιστωτών και της Ελλάδας για τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού και ειδικά στην παρατήρηση πως αυτές «αναμένονται εκρηκτικές», ο Κλάους Ρέγκλινγκ απάντησε τα εξής: «Ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας το έχει δηλώσει και ο ίδιος, το τωρινό σύστημα δεν είναι βιώσιμο. Αν η χώρα δεν κάνει τίποτα, σε πέντε χρόνια δεν θα έχει πια χρήματα για να χρηματοδοτήσει το σύστημα των συντάξεων. Έχουμε λοιπόν τον ίδιο στόχο να δημιουργηθεί ένα σύστημα συντάξεων που θα είναι βιώσιμο. Οι συζητήσεις θα επικεντρωθούν στο πως θα το καταφέρουμε», είπε.

Ο ίδιος υπογράμμισε πως οι συντάξεις δεν είναι το μόνο σημαντικό στοιχείο της πρώτης αξιολόγησης των μεταρρυθμίσεων και ότι βάρος θα πέσει στους δημοσιονομικούς στόχους και στις προσαρμογές που θα πρέπει η Ελλάδα να κάνει για να τους επιτύχει το 2016 και το 2017, κάτι που δεν θα είναι εύκολο.

Ερωτηθείς για το σε πόσο χρόνο η Ελλάδα θα έχει ανάγκη από χρήματα, ο επικεφαλής του ESM είπε πως «αργά ή γρήγορα, θα υπάρξει ένα πρόβλημα χρημάτων», καθώς η Ελλάδα θα πρέπει να πληρώσει για την εξυπηρέτηση του χρέους περίπου 4 δισ. ευρώ στο πρώτο τρίμηνο 2016. Για το πότε θα κλείσει η αξιολόγηση και εάν αυτό θα γίνει μέσα στις επόμενες εβδομάδες, όπως ελπίζει η Ελλάδα ο Ρέγκλινγκ είπε πως αυτό θα εξαρτηθεί από τη δουλειά που θα γίνει. «Ελπίζουμε ότι θα μπορέσει να τελειώσει πριν το Πάσχα», ανέφερε.

Για την ελάφρυνση του ελληνικού χρέους ο Ρέγκλινγκ είσε πως το Eurogroup έχει δεσμευθεί για αυτό και πως η ελληνική κυβέρνηση το αναμένει ως ανταμοιβή. Ξεκαθάρισε ωστόσο πως οικονομικά η διαπραγμάτευση του χρέους δεν είναι επείγουσα διότι η Ελλάδα έχει πάρει μια περίοδο χάριτος 10 ετών στην αποπληρωμή του χρέους και στο μεγαλύτερο μέρος των επιτοκίων που θα πρέπει να καταβάλει. «Κατά τη διάρκεια αυτών των 10 επόμενων ετών, η εξυπηρέτηση του χρέους δεν θα είναι υψηλή. Ως εκ τούτου, μια νέα ελάφρυνση του χρέους θα είχε ένα αντίκτυπο στις πληρωμές, κυρίως μετά το 2022», είπε και προσέθεσε: «Για την ώρα, θέλουμε να δημιουργήσουμε κίνητρα για να επιστρέψουν οι επενδυτές αλλά αυτό αφορά περισσότερο έναν ορίζοντα 5 ή 10 ετών. Πρέπει να πηγαίνουμε από το ένα στάδιο στο άλλο».

Bloomberg: Σχέδιο της γερμανικής κυβέρνησης για αναδιάρθρωση χρέους χωρών της Ευρωζώνης που ζητούν βοήθεια από τον ESM

Η γερμανική κυβέρνηση εξετάζει μέτρα, μεταξύ των οποίων την αυτόματη επιμήκυνση της διάρκειας ομολόγων κρατών που ζητούν βοήθεια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM), αναφέρει το γερμανικό υπουργείο Οικονομικών, απαντώντας μέσω e-mail σε ερωτήσεις του πρακτορείου Bloomberg. Το σχέδιο αυτό, που εντάσσεται στην πίεση που ασκεί η Γερμανία για τον περιορισμό του δημόσιου δανεισμού και την έκθεση των τραπεζών της ΕΕ σε κρατικά ομόλογα, βρίσκεται σε αρχικό στάδιο και δεν μπορεί να εφαρμοσθεί από τη Γερμανία μόνο, σημείωσε το υπουργείο Οικονομικών.

«Οι κίνδυνοι για τις τράπεζες και τους κρατικούς προϋπολογισμούς πρέπει να μειωθούν και πρέπει να αποσυνδεθούν μεταξύ τους, ιδιαίτερα για να ενισχυθεί η τραπεζική ένωση», ανέφερε το γερμανικό υπουργείο, προσθέτοντας: «Μέρος αυτού (σ.σ.: του σχεδίου) θα μπορούσε να είναι η καθιέρωση μίας διαδικασίας αναδιάρθρωσης του κρατικού χρέους, όπου η αυτόματη επιμήκυνση της διάρκειάς του σε περίπτωση που ζητείται βοήθεια από τον ESM αποτελεί μία από αρκετές πιθανές επιλογές».

Συνέχεια...

Η κίνηση αυτή, σημειώνει το Bloomberg, προστίθεται στην αντίθεση της Γερμανίας στα σχέδια για ένα πανευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης των καταθέσεων και στο αίτημά της να σταματήσει να θεωρείται ότι τα κρατικά ομόλογα που έχουν οι τράπεζες στους ισολογισμούς τους δεν διατρέχουν κίνδυνο. Οι υπουργοί Οικονομικών της ΕΕ συμφώνησαν να συνεχίσουν τη συζήτηση φέτος. Οι επικριτές λένε ότι η στρατηγική αυτή διακινδυνεύει να διώξει τους επενδυτές από την Ευρωζώνη και να ενοχλήσει άλλες χώρες της Ευρωζώνης που ακόμη συνέρχονται από την κρίση χρέους.

Η γερμανική κεντρική τράπεζα (Μπούντεσμπανκ) πρότεινε παρόμοια μέτρα, σημειώνει το δημοσίευμα του Bloomberg. Οι επιμηκύνσεις της διάρκειας (των ομολόγων) θα έδιναν στις χώρες, που προσφεύγουν στον ΕSM, περισσότερο χρόνο να ανατάξουν τις οικονομίες τους, με τους επενδυτές να συμμετέχουν, δήλωσε ο Πρόεδρος της Μπούντεσμπανκ, Γενς Βάιντμαν, σε ομιλία που έκανε τον Νοέμβριο. Ο συνάδελφός του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Μπούντεσμπανκ, Αντρέας Ντόμπρετ, δήλωσε σε συνέντευξή του αυτό τον μήνα, ότι οι τράπεζες πρέπει να προετοιμασθούν για υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις αναφορικά με το κρατικό χρέος που κατέχουν.

Ενδεχόμενη επιβολή αυτόματων μέτρων αναδιάρθρωσης (χρέους) θα οδηγούσε σε αύξηση του κόστους δανεισμού, πιθανόν για όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, και θα διεύρυνε τα spreads (τις διαφορές) των αποδόσεων των ομολόγων καθώς θα αυξάνονταν οι κίνδυνοι αθέτησης πληρωμών, δήλωσε ο Matthias Kullas, που είναι επικεφαλής της διεύθυνσης οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής στο Κέντρο Ευρωπαϊκής Πολιτικής (Centre for European Policy) στο Φράιμπουργκ.

Υψηλόβαθμοι βουλευτές στις επιτροπές του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος της καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ προτείνουν ότι η αυτόματη παράταση της διάρκειας των ομολόγων, θα μπορούσε να συνεπάγεται, επίσης, την απαγόρευση διαπραγμάτευσης του χρέους των χωρών που ζητούν βοήθεια. «Το πάγωμα των κρατικών ομολόγων για τρία χρόνια, από τη στιγμή που μία χώρα υποβάλει αίτηση για βοήθεια, θα μπορούσε να προστατεύσει χρήματα των φορολογουμένων», δήλωσε η Άνγκε Τίμαν, εκπρόσωπος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος (CDU) για τη χρηματοπιστωτική πολιτική. Μία τέτοια επιλογή θα έπρεπε να περιορισθεί για το μέλλον, για τις νέες εκδόσεις ομολόγων, δήλωσε ο αναπληρωτής επικεφαλής της κοινοβουλευτικής ομάδας της Μέρκελ, ο Ραλφ Μπρινγκάους.

Μικρά οφέλη από τη μεγάλη μείωση της τιμής του πετρελαίου

Ήταν μια κοινοτοπία που λεγόταν για την αμερικανική οικονομία επί δεκαετίες: όταν αυξάνονται οι τιμές του πετρελαίου, πλήττεται η οικονομία. Όταν πέφτουν, τότε ενισχύεται η ανάπτυξη. Όμως η πτώση των τιμών του πετρελαίου τα τελευταία δύο χρόνια δεν απέφερε τα συνήθη οικονομικά οφέλη. Με τις τιμές κοντά στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 12 ετών, πολλοί ειδικοί λένε σήμερα ότι αυτή τη φορά η πτώση των τιμών δεν θα ενισχύσει σημαντικά το αμερικανικό ΑΕΠ το 2016. Ιστορικά η ύπαρξη χαμηλών τιμών στο πετρέλαιο προκαλούσε ευφορία γενικότερα στον ανεπτυγμένο κόσμο. Στην ουσία ισοδυναμούσε με μείωση της φορολογίας για τους καταναλωτές που πλέον μπορούσαν να γεμίσουν το ντεπόζιτό τους φθηνότερα. Και επειδή το περισσότερο πετρέλαιο εισαγόταν, η εξοικονόμηση χρημάτων ήταν γενικά μεγαλύτερη από τη ζημία που προκαλούνταν στους εγχώριους παραγωγούς πετρελαίου. Κάθε δολάριο που κέρδιζαν οι καταναλωτές το έχαναν οι πετρελαιοπαραγωγοί, αλλά όταν τα δολάρια τα έχαναν οι ξένοι παραγωγοί, τότε κέρδιζε η αμερικανική οικονομία. Όμως αυτή τη φορά τα πράγματα είναι διαφορετικά. Οι ζημίες από τις χαμηλότερες τιμές είναι μεγαλύτερες και εμφανίζονται ταχύτερα από το αναμενόμενο διότι οι ενεργειακές εταιρείες περιορίζουν τις επενδύσεις τους και απολύουν εργατές, ενώ τα κέρδη είναι μικρότερα και φαίνονται λιγότερο, διότι οι καταναλωτές αποταμιεύουν ένα μέρος από τα χρήματα που εξοικονόμησαν.

Συνέχεια...

Οι οικονομολόγοι της JPMorgan, που πέρυσι τέτοια εποχή προέβλεπαν ότι οι χαμηλότερες τιμές του πετρελαίου θα ενίσχυαν την ανάπτυξη των ΗΠΑ κατά 0,7%, σήμερα εκτιμούν ότι στην πραγματικότητα μείωσαν το ΑΕΠ κατά 0,3%. Για το 2016 η JPMorgan προβλέπει ότι η χαμηλή τιμή του πετρελαίου θα ενισχύσει το ΑΕΠ μόλις κατά 0,1%, ενώ οι οικονομολόγοι της Goldman Sachs προβλέπουν ότι η επίδραση θα είναι «περίπου μηδενική». Η πτώση των τιμών του πετρελαίου προκαλεί όμως και άλλα προβλήματα. Έχει συμβάλει στην πτώση των χρηματιστηρίων παγκοσμίως και πιέζει προς τα κάτω τις τιμές του πληθωρισμού θέτοντας εν αμφιβόλω τα σχέδια της Αμερικανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας να αυξήσει το βασικό επιτόκιο δανεισμού κατά 1% στη διάρκεια του 2016. «Νομίζω ότι η Fed πρέπει να αναλογιστεί σοβαρά την πιθανότητα να εισέλθουμε σε ακόμη μία περίοδο ύφεσης και να εκπονήσει τάχιστα σχέδια έκτακτης ανάγκης», λέει ο Αντριου Λέβιν, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Ντάρτμουθ και πρώην σύμβουλος της προέδρου της Fed Τζάνετ Γέλεν. Πολλοί άλλοι οικονομολόγοι αμφισβητούν την υπόθεση ότι οι ΗΠΑ βρίσκονται στο χείλος της ύφεσης λέγοντας ότι η απασχόληση και η κατανάλωση εξακολουθούν να βρίσκονται σε υγιές επίπεδο. Ωστόσο όλοι παραδέχονται ότι η τεράστια επέκταση του αμερικανικού ενεργειακού τομέα τα τελευταία χρόνια έχει αλλάξει την τρόπο με τον οποίο επιδρά η τιμή του πετρελαίου στην αμερικανική οικονομία. Το μερίδιο της ενεργειακής βιομηχανίας στις επενδύσεις κυμαινόταν γύρω στο 5% από το 1985 μέχρι το 2005.

Η εισαγωγή νέων τεχνικών, κυρίως της υδραυλικής ρηγμάτωσης, αύξησε το ποσοστό σε πάνω από 10% το 2012 και το 2013, σύμφωνα με τον Τόρστεν Σλοκ, επικεφαλής οικονομολόγο της Deutsche Bank στις ΗΠΑ. Σήμερα το ποσοστό έχει επιστρέψει και πάλι κάτω από το 5%. «Ο κόσμος άλλαξε και αυτό που είδαμε ήταν διαφορετικό» από τις προβλέψεις της Fed, λέει ο Τζον Γουίλιαμς, πρόεδρος της Fed του Σαν Φρανσίσκο. Η αύξηση της παραγωγής στις ΗΠΑ έχει περιορίσει τις εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, πράγμα που σημαίνει ότι μεγαλύτερο ποσοστό των χρημάτων που εξοικονόμησαν οι Αμερικανοί καταναλωτές προήλθε αυτή τη φορά από Αμερικανούς παραγωγούς και όχι από ξένους, ακυρώνοντας έτσι μεγάλο μέρος του οφέλους.
BINYAMIN APPLEBAUM / THE NEW YORK TIMES
